

Isnia ad Albim quoque posita est. Ab Ortu haud longe ab-sunt Vindali, à Meridie Bohæmi, à Septentrione Saxones, ab Occasu Libonotria est, cui fines Sala & Muldavius amnes præscribunt. Hanc

olim Calucones, Banduti, Ptolemæo teste, inhabitaverunt. Libonotriam vero Herthanæ, Eudosi, Varini, atque Suardones tenuerunt, qui postea in univèrsam Serabi dicti fuerunt.

Regio omni frugum genere fecunda est, nec non mellis, vini, pecorisque. Vrbes præcipuas habet *Misnam, Dresdam, Torgam, Lipsiam.* *Misna* Meridiem versus habet Tubiscum torrentem, à Septentrione rivulum Misnam, à quo & urbi & toti Marchiæ nomen. Tres autem habet Misna in uno monte arces, unam Principis, alteram Episcopi, tertiam Burg-gravii. Pons saxeus altissimus montes duos inter se committit: estque is templis ac turribus ad Albim sitis multo eminentior. Per eum itur ex monte Afræ in arcem Episcopi, patetque prospectus ex eo in urbem subjectam, in colles circumfusus, in hortos, in vineta. Arx principalis inchoata est ab Ernesto, perfecta vero & absoluta ex opulèntia metallorum Annæbergensium ab Alberto Saxonix Duce, anno Christi 1471. Episcopatum ibi constituit Otto Magnus, liberum, & à reliquorum Germaniæ Metropolitanorum inspectione immunem, soli subjectum Pontifici Romano. Vrbs ipsa sparsa varie, alibi planitiem habet & valles, alibi in colles montesque adsurgit. Ad Occasum sunt excelsi montes, ad Septentrionem rivulus Misna, qui ad Schlosburgum montem in majorem annem sese exonerat: ad Austrum est Tubiscus, ad Ortum Albis; qui ponte sternitur ligneo, tam artificioso, ut similem neque Romanum habeat Imperium, neque regiones exterae. Extra urbem sunt metalli fodinæ in montibus. Primo ab urbe lapide occurrit Scharffenbergum, unde argentum & plumbum effoditur. Fribergum versus fuisse etiam fodinas testantur altissimi specus. Multa vero passa est urbs ista ab hostium incursionibus. Anno 1015 obsessa est à Mescione filio Boleslai Polonorum Ducis, absentibus Marchionibus Misniæ Guntero & Eccardo II, qui tunc in castris Imperatoris militabant. Tentata est tunc expugnatio summo labore, præsertim ad vicum Wasserburgicum. Ferunt injectum ignem in tabulata, quum jam erupisset, & vicina loca depasceret, à mulieribus restinctum, affuso loco aquæ mulsæ. Quum autem videret Mescio se

Germania.

nihil posse obtinere, ob civium in suos Principes fidem, constantiam & fortitudinem, & militum suorum clades, quodque Albis crebris tunc imbribus crescens, difficilem in castris mansionem faceret, discessit re infecta. Hujus tam opportuna liberationis memoria publico festo celebrari solita est, mulieribus in domum Consulis convenientibus, & cum pompa inde in templum ad gratias Deo Liberatori ac Sospitatori agendas, urbisque custodiam ipsi commendandam, procedentibus. Anno 1067 venit urbs in manus Henrici IV Imperatoris, traditaque est ab eo Vratislao Duci Bohæmorum: sed anno 1076 recuperavit eam Ecbertus II Thuringiæ Marchio, mansitque ex eo tempore semper in potestate Marchionum Misniæ.

Lipsia ad trium annuum confluentem, *Plisnæ, Elystri & Pardæ* sita, emporium est haud admodum grande, sed peropportunum mercimoniis, & omnium ad vitam necessariorum rerum copia abundans. Commendant illud prata, horti, muri, fossæ, turres, curia, castrum, templum duo, scholæ particulares duæ, Academia, iudicium provinciale, mercatus annui tres, depositio mercium, atque in primis optimorum civium humanitas & fides. Monasterium Canoniarum regularium fundavit Theodoricus Marchio Misniæ, anno 1218. B. Thomæ monasterium confirmatum est ab Adolpho Imperatore anno Christi 1294. Cœnobium Vestalium extra portam Peninam fuit: Bernardinum Cisterciensium in Prulio. Tria quoque castella, quæ mœniorum ambitu inclusa fuerant, conversa sunt in sacros usus à Ludovico. Vnum ad portam Grimensem cessit Dominicanis, qui templum illic B. Paulo condiderunt. Alterum illud est quod vocatur castrum Plissenburgicum. Tertium fuit in vico Franciscanorum, qui & ipsi templum magnificum eo loco extruxere. Quumque hæcenus triangularis fuisset urbs, rectis lineis à porta Penina ad Ranstetensem, atque inde ad Grimensem, facta est quadrata, incluso Prulio vico. Anno 1263 Theodoricus Marchio de Landsbergo donavit cives autonomia, ut à Præside citati non teneantur comparere, sed de suo jure possint apud Prætorem urbanum contendere. Circa annum 1420 cœpere Scabini Lipsienses lites publice decidere. Collegium autem illud ab Augusto Saxonix Duce & Electore ita ordinatum est, ut Præsides unus sit, Assessores sex, è quibus tres sunt Iuriconsulti, totidem Senatores, cum uno Actuario. Anno 1488 institutum est Lipsiæ ab Alberto Saxonix Duce iudicium provinciale, quod etiam ita ab Augusto ordinatum est, ut in eo unus sit ex Equestri ordine iudex primarius sive Præsides, tres nobiles Assessores, totidemque Iuriconsulti.

N